

1. Aşağıdaki işaretlerin z-dönüşümlerini belirleyiniz. Dönüşümün sıfır-kutup diyagramını ve yakınsaklık bölgesini çiziniz. İşaretlerin Fourier dönüşümünün olup olmadığını belirtiniz

(a) $\delta[n+5]$	(b) $\delta[n-5]$
(c) $(-1)^n u[n]$	(d) $(\frac{1}{2})^{n+1} u[n+3]$
(e) $(-\frac{1}{3})^n u[-n-2]$	(f) $(\frac{1}{4})^n u[3-n]$
(g) $2^n u[-n] + (\frac{1}{4})^n u[n-1]$	(h) $(\frac{1}{3})^{n-2} u[n-2]$

2. Aşağıdaki işaretlerin z-dönüşümlerini belirleyiniz. Dönüşümlerin sıfır-kutup diyagramını ve yakınsaklık bölgesini çiziniz. İşaretlerin Fourier dönüşümünün olup olmadığını belirtiniz

(a) $(\frac{1}{2})^n \{u[n+4] - u[n-5]\}$	(b) $n(\frac{1}{2})^{ n }$
(c) $\ln (\frac{1}{2})^n $	(d) $4^n \cos[\frac{2\pi}{6}n + \frac{\pi}{4}] u[-n-1]$

3. Aşağıdaki z-dönüşümlerinin tersini hem basit kesirlere ayırma hem de uzun-bölme yöntemi kullanarak belirleyiniz

$$X(z) = \frac{1 - \frac{1}{2}z^{-1}}{1 - \frac{1}{4}z^{-2}}, |z| > \frac{1}{2} \quad X(z) = \frac{1 - \frac{1}{2}z^{-1}}{1 - \frac{1}{4}z^{-2}}, |z| < \frac{1}{2} \quad X(z) = \frac{\frac{1}{2} - \frac{1}{4}z^{-1}}{1 - \frac{1}{2}z^{-1}}, |z| > \frac{1}{2}$$

$$X(z) = \frac{\frac{1}{2} - \frac{1}{4}z^{-1}}{1 - \frac{1}{2}z^{-1}}, |z| < \frac{1}{2} \quad X(z) = \frac{\frac{1}{2} - \frac{1}{4}z^{-1}}{(1 - \frac{1}{2}z^{-1})^2}, |z| > \frac{1}{2} \quad X(z) = \frac{\frac{1}{2} - \frac{1}{4}z^{-1}}{(1 - \frac{1}{2}z^{-1})^2}, |z| < \frac{1}{2}$$

4. Aşağıda belirtilen yöntemleri kullanarak ters-z-dönüşümlerini hesaplayınız

(a) $X(z) = \frac{1 - 2z^{-1}}{1 + \frac{5}{2}z^{-1} + z^{-2}}$ ve $x[n]$ mutlak toplanabilir (basit kesirlere ayırma)

(b) $X(z) = \frac{1 - \frac{1}{2}z^{-1}}{1 + \frac{1}{2}z^{-1}}$ ve $x[n]$ sağ taraflı (uzun bölme)

(c) $X(z) = \frac{3}{z - \frac{1}{4} - \frac{1}{8}z^{-1}}$ ve $x[n]$ mutlak toplanabilir (basit kesirlere ayırma)

5. Sağ taraflı bir $x[n]$ işaretinin z-dönüşümü $X(z) = \frac{1}{(1 - \frac{1}{2}z^{-1})(1 - z^{-1})}$ olsun.

(a) $X(z)$ 'yi z^{-1} cinsinden basit kesirlere ayır ve $x[n]$ 'yi belirleyin

(b) $X(z)$ 'yi z cinsinden basit kesirlere ayır ve $x[n]$ 'yi belirleyin (a şirkında bulunduğunuz sonucu bulmalısınız!)

6. Sol taraflı bir $x[n]$ işaretinin z-dönüşümü $X(z) = \frac{1}{(1 - \frac{1}{2}z^{-1})(1 - z^{-1})}$ olsun.

(a) $X(z)$ 'yi z^{-1} yerine z cinsinden yazınız

(b) (a) şirkındaki $X(z)$ 'yi basit kesirlere ayırınız

(c) (b) şirkındaki basit kesirlerin ters z-dönüşümünün alarak $x[n]$ 'yi elde ediniz

7. Sağ taraflı bir $x[n]$ işaretinin Z-dönüşümü $X(z) = \frac{3z^{-10} + z^{-7} - 5z^{-2} + 4z^{-1}}{z^{-10} - 5z^{-7} + z^{-3}}$ olsun.

$n < 0$ için $x[n]$ 'yi belirleyiniz.

8. (a) $x[n] = \delta[n] - 0.95\delta[n-6]$ işaretinin Z-dönüşümünü belirleyiniz.

(b) (a) şıkkındaki Z-dönüşümünün sıfır-kutup diyagramını çizin.

9. $x_1[n] = \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n]$ ve $x_2[n] = \left(\frac{1}{3}\right)^n u[n]$ olmak üzere, $y[n] = x_1[n+3] * x_2[-n+2]$ olsun. Z-dönüşümünün özelliklerini kullanarak $Y(z)$ 'yi belirleyiniz.

10. Z-dönüşümü $X(z)$ olan bir $x[n]$ işareti hakkında aşağıdaki bilgiye sahibiz.

1. $x[n]$ gerçel değerli ve sağ taraflıdır.

2. $X(z)$ 'nin iki kutbu vardır.

3. $X(z)$ 'nin $z=0$ 'da iki kutlu sıfırı vardır.

4. $X(z)$ 'nin $z = \frac{1}{2} e^{j\frac{\pi}{3}}$ 'de bir kutbu vardır.

5. $X(1) = \frac{8}{3}$

$X(z)$ 'yi belirleyiniz ve yakınsalık bölgesini belirtiniz.

11. LTI bir sistemin girişi $x[n]$ ve impuls yanıtı $h[n]$

$$x[n] = \begin{cases} 1, & 0 \leq n \leq N-1 \\ 0, & \text{aksi halde} \end{cases} \quad h[n] = \begin{cases} a^n, & n \geq 0 \\ 0, & n < 0 \end{cases}$$

olarak verilmektedir.

(a) Çıkışı, $x[n]$ ve $h[n]$ 'nin konvolüsyonunu hesaplayarak belirleyiniz.

(b), Çıkışı, giriş ve impuls yanıtlarının Z-dönüşümlerinin çarpımının ters Z-dönüşümünü alarak belirleyiniz.

12. (a) Nedensel bir LTI sistemin giriş-çıkış ilişkisi:

$$y[n] - \frac{1}{2}y[n-2] + \frac{1}{4}y[n-2] = x[n]$$

farh denkleminde verilmektedir. Sistemin transfer fonksiyonunu belirleyiniz.

(b) Z-dönüşümü kullanarak, sistemin $x[n] = \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n]$ girişine yanıtını bulunuz.

13. Nedensel bir LTI sistemin giriş-çıkış ilişkisi:

$$y[n] = y[n-1] + y[n-2] + x[n-1]$$

farh denkleminde verilmektedir.

(a) Sistemin transfer fonksiyonu $H(z) = Y(z)/X(z)$ nedir? $H(z)$ 'nin sıfır ve kutuplarını çizin ve yakınsalık bölgesini belirtiniz.

(b) Sistemin impuls yanıtını bulunuz

(c) Sistem kararlı mıdır? (Yanıt kararsız olmalı!) (Nedensel olmayan) kararlı bir sistem (fark denklemini sağlayan) elde ederek impuls yanıtını belirtiniz

14. LTI bir sistemin giriş-çıkış ilişkisi:

$$y[n-1] - \frac{5}{2}y[n] + y[n+1] = x[n]$$

Fark denklemiyle verilmektedir. Sistem, kararlı veya nedensel olabilir/olmayabilir. Fark denkleminin karşılık gelen sıfır-kutup diyagramından yarıdanarak, sistemin impuls yanıtı için üç alternatif bulunuz. Her alternatifin, fark denklemini sağladığını gösteriniz

15. LTI bir sistemin giriş-çıkış ilişkisi:

$$y[n-1] - \frac{10}{3}y[n] + y[n+1] = x[n]$$

Fark denklemiyle verilmektedir. Sistem kararlı ise, impuls yanıtını bulunuz

c.1) a) $x[n] = \delta[n+5] \rightarrow X(z) = z^5$, tüm z düzlemi, F.D var

b) $X(z) = \bar{z}^5$, tüm z , 0 hariç $\Rightarrow |z| > 0$, F.D var

c) $x[n] = (-1)^n u[n] \Rightarrow X(z) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \bar{z}^n = \frac{z}{z+1}$, $|z| > 1$, F.D yok

d) $x[n] = (1/2)^{n+1} u[n+3] \Rightarrow X(z) = \sum_{n=-3}^{\infty} (1/2)^{n+1} \bar{z}^n = \sum_{m=0}^{\infty} (1/2)^{m-2} \bar{z}^{-m+3} = 4z^3 \sum_{m=0}^{\infty} (1/2)^m \bar{z}^m$

$$X(z) = \frac{4z^3}{1 - 1/2z}, |z| > 1/2, \text{ F.D var}$$

e) $x[n] = (-1/3)^n u[n-2] \Rightarrow X(z) = \sum_{n=2}^{\infty} (-1/3)^n \bar{z}^n = \sum_{n=2}^{\infty} (-1/3)^{n-2} \bar{z}^{n-2} = 9z^2 \sum_{n=0}^{\infty} (-1/3)^n \bar{z}^n$

$$X(z) = \frac{9z^2}{1 + 3z}, |z| < 1/3, \text{ F.D yok}$$

f) $x[n] = (1/4)^n u[3-n] = (1/4)^n u[-n+3] \Rightarrow X(z) = \sum_{n=-\infty}^3 (1/4)^n \bar{z}^n = \sum_{n=-3}^{\infty} (1/4)^{-n} \bar{z}^n$

$$X(z) = \sum_{n=0}^{\infty} (1/4)^{-n+3} \bar{z}^{-n+3} = (1/4)^3 \bar{z}^3 \sum_{n=0}^{\infty} (1/4)^{-n} \bar{z}^n = \frac{1}{64z^3} \cdot \frac{1}{1-4z}, |z| < 1/4$$

g) $x[n] = 2^n u[-n] + (1/4)^n u[n-1] \Rightarrow X(z) = X_1(z) + X_2(z)$

$$X_1(z) = \sum_{n=-\infty}^0 2^n \bar{z}^n = \sum_{n=0}^{\infty} \bar{z}^{-n} \cdot z^n = \frac{1}{1 - (1/2)z}, |z| < 2$$

$$X_2(z) = \sum_{n=1}^{\infty} (1/4)^n \bar{z}^n = \sum_{n=0}^{\infty} (1/4)^{n+1} \bar{z}^{n+1} = \frac{1/4z}{1 - (1/4)z^{-1}}, |z| > 1/4$$

$$X(z) = X_1(z) + X_2(z), 1/4 < |z| < 2, \text{ F.D. var}$$

h) $x[n] = (1/3)^{n-2} u[n-2] \Rightarrow X(z) = \sum_{n=2}^{\infty} (1/3)^{n-2} \bar{z}^n = \sum_{n=0}^{\infty} (1/3)^n \bar{z}^{n+2} = \frac{\bar{z}^2}{1 - (1/3)\bar{z}}, |z| > 1/3$

c.2) a) $x[n] = (1/2)^n \{u[n+4] - u[n-5]\} \Rightarrow X(z) = \sum_{n=-4}^4 (1/2)^n \bar{z}^n = \sum_{n=-4}^4 (1/2z)^n \left\{ \sum_{n=n_1}^{n_2} q^n = \frac{q^{n_1} - q^{n_2+1}}{1-q}, q \neq 1 \right\}$

$$X(z) = \frac{(1/2z)^{-4} - (1/2z)^5}{1 - 1/2z} \quad (1. \text{ yal})$$

$$X(z) = (1/2)^{-4} \bar{z}^4 + (1/2)^{-3} \bar{z}^3 + (1/2)^{-2} \bar{z}^2 + (1/2)^{-1} \bar{z}^1 + 1 + (1/2) \bar{z}^{-1} + (1/2)^2 \bar{z}^{-2} + (1/2)^3 \bar{z}^{-3} + (1/2)^4 \bar{z}^{-4}$$

ROC = tüm z , (0 ve ∞ hariç) F.D var

7/2

$$b) x[n] = n \left(\frac{1}{2}\right)^{|n|} = n \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n] + n 2^n u[-n-1] \xrightarrow{z} X_t(z)$$

$$\left(\frac{1}{2}\right)^n u[n] \rightarrow X_1(z) = \frac{1}{1 - (1/2)z^{-1}} \quad |z| > 1/2 \quad ; \quad 2^n u[-n-1] \rightarrow X_2(z) = -\frac{1}{1 - 2z^{-1}} \quad |z| < 2$$

$$X(z) = X_1(z) + X_2(z) \quad , \quad X_t(z) = -z \frac{dX(z)}{dz} = \frac{2z^{-1}}{(1 - 2z^{-1})^2} - \frac{(1/2)z^{-1}}{(1 - (1/2)z^{-1})^2} \quad 1/2 < |z| < 2$$

$$c) x[n] = n \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n] - n 2^n u[-n-1]$$

$$X(z) = -z \frac{dX_1(z)}{dz} + z \frac{dX_2(z)}{dz} = -\frac{(1/2)z^{-1}}{(1 - (1/2)z^{-1})^2} - \frac{2z^{-1}}{(1 - 2z^{-1})^2}$$

$$d) x[n] = 4^n + \frac{1}{2} \left[e^{j(2\pi n/6 + \pi/4)} + e^{-j(2\pi n/6 + \pi/4)} \right] u[-n-1]$$

$$x[n] = 4^n + \left[\frac{1}{2} e^{j\pi/4} e^{j2\pi n/6} + \frac{1}{2} e^{-j\pi/4} e^{-j2\pi n/6} \right] u[-n-1]$$

$$X(z) = \frac{e^{j\pi/4}}{2} \frac{1}{1 - 4e^{j2\pi/6}z^{-1}} + \frac{e^{-j\pi/4}}{2} \frac{1}{1 - 4e^{-j2\pi/6}z^{-1}} \quad |z| < 4$$

$$c3) a) X(z) = \frac{A}{1 - 1/2 z^{-1}} + \frac{B}{1 + 1/2 z^{-1}} \quad , \quad A = -1/2, |z| > 1/2 \Rightarrow x[n] = \left[-\frac{1}{2} \left(\frac{1}{2}\right)^n + \frac{3}{2} \left(-\frac{1}{2}\right)^n \right] u[n]$$

$B = 3/2$

$$b) |z| < \frac{1}{2} \Rightarrow x[n] = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2}\right)^n u[-n-1] - \frac{3}{2} \left(-\frac{1}{2}\right)^n u[-n-1]$$

$$c) X(z) = A + \frac{B}{1 - (1/2)z^{-1}} \quad , \quad A = -2 \quad |z| > 1/2 \Rightarrow x[n] = -2\delta[n] + \frac{3}{2} \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n]$$

$B = 3/2$

$$d) |z| < 1/2 \Rightarrow x[n] = -2\delta[n] - \frac{3}{2} \left(\frac{1}{2}\right)^n u[-n-1]$$

$$e) X(z) = \frac{A}{1 - (1/2)z^{-1}} + \frac{B}{(1 - (1/2)z^{-1})^2} \quad , \quad A = -2 \quad |z| > \frac{1}{2} \Rightarrow x[n] = \left[-2 \left(\frac{1}{2}\right)^n + \frac{3}{2} n \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \right] u[n]$$

$B = 3/2$

$$f) |z| < 1/2 \Rightarrow x[n] = \left[2 \left(\frac{1}{2}\right)^n u[-n-1] - \frac{3}{2} n \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} u[-n-1] \right]$$

$$C.4) X(z) = \frac{1-2z^{-1}}{1+\frac{5}{2}z^{-1}+z^{-2}} = \frac{(1-2z^{-1})}{(1-\frac{1}{2}z^{-1})(1-3z^{-1})} = \frac{1}{1-\frac{1}{2}z^{-1}}$$

$x[n]$ mutlak toplanabilir ise ROC birim daireyi kapsandı (Bknz. Kararlılık)

Bu durumda ROC $|z| > 1/2$ $x[n] = (1/2)^n u[n]$

$$c) X(z) = \frac{3}{z - 1/4 - 1/8 z^{-1}} = \frac{3z^{-1}}{(1 - 1/2 z^{-1})(1 + 1/4 z^{-1})} = \frac{4}{1 - 1/2 z^{-1}} - \frac{4}{1 + 1/4 z^{-1}}$$

ROC $|z| > 1/2$ olmalı, $x[n] = 4(1/2)^n u[n] - 4(-1/4)^n u[n]$

$$C.5) a) X(z) = \frac{2}{1-z^{-1}} - \frac{1}{1-\frac{1}{2}z^{-1}}, \quad |z| > 1 \text{ olmalı (sağ taraflı işaret!)} \quad x[n] = -\left(\frac{1}{2}\right)^n u[n] + 2u[n]$$

$$b) X(z) = \frac{z^2}{(z-1/2)(z-1)} = z^2 \left[\frac{1}{(z-1/2)(z-1)} \right] = 2z^2 \left[\frac{1}{z-1} - \frac{1}{z-1/2} \right] = 2z \left[\frac{z}{z-1} - \frac{z}{z-1/2} \right], \quad |z| > 1$$

$$X(z) = 2zY(z) \Rightarrow x[n] = 2y[n+1],$$

$$y[n] = u[n] - (1/2)^n u[n]$$

$$x[n] = 2u[n+1] - 2\left(\frac{1}{2}\right)^{n+1} u[n+1] = 2u[n+1] - \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n+1]$$

$$C.6) a) X(z) = \frac{z^2}{(z-1/2)(z-1)}$$

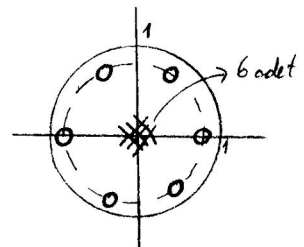
$$b) X(z) = 2z \left[\frac{z}{z-1} - \frac{z}{z-1/2} \right]$$

$$c) |z| < 1/2 \Rightarrow x[n] = (1/2)^n u[-n-1] - u[-n-1]$$

C.7)

$$C.8) a) X(z) = 1 - 0.95z^{-6} = (z^6 - 0.95)/z^6$$

b) $X(z)$, $z=0$ 'da 6 kutup ve yarıçapı 0.95 olan daire üzerinde 6 sıfır sahiptir.

$$c) |z| > 0 \Rightarrow X(e^{j\omega}) = [(e^{j\omega})^6 - 0.95] / (e^{j\omega})^6$$

C.9

$$C.10) x_1[n] \xrightarrow{z} X_1(z) = \frac{1}{1-\frac{1}{2}z^{-1}} \quad |z| > 1/2$$

$$x_1[n+3] \xrightarrow{z} z^3 X_1(z) \quad |z| > 1/2$$

$$x_2[n] \xrightarrow{z} X_2(z) = \frac{1}{1-\frac{1}{3}z^{-1}} \quad |z| > 1/3$$

$$x_2[-n+1] \xrightarrow{z} z^{-1} X_2(z^{-1}) \quad |z| < 3$$

$$Y(z) = z^3 X_1(z) \cdot z^{-1} X_2(z^{-1}), \quad 1/2 < |z| < 3$$

$$= z^2 \frac{1}{(1-\frac{1}{2}z^{-1})} \cdot \frac{1}{(1-\frac{1}{3}z)}$$

C.11 $X(z) = \frac{A z^2}{\underbrace{(z - \frac{1}{2} e^{j\pi/3})(z - \frac{1}{2} e^{-j\pi/3})}_{2. \text{ ve } 4. \text{ modüle}}}$, $X(1) = \frac{8}{3} \Rightarrow A=2 \Rightarrow X(z) = \frac{2z^2}{(z - \frac{1}{2} e^{j\pi/3})(z - \frac{1}{2} e^{-j\pi/3})}$ 7/4
 ROC $|z| > 1/2 \rightarrow 1. \text{ modüle}$

C.12 $y[n] = x[n] * h[n] = \sum_{k=0}^{\infty} x[k] h[n-k] = \sum_{k=0}^{N-1} a^{n-k}$

$$y[n] = \begin{cases} 0 & n < 0 \\ a^n \sum_{k=0}^n a^{-k} & 0 \leq n \leq N-1 \\ a^n \sum_{k=0}^{N-1} a^{-k} & n > N-1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 0 & n < 0 \\ (a^n - a^N)/(1-a) & 0 \leq n \leq N-1 \\ a^n(1-a^N)/(1-a) & n > N-1 \end{cases}$$

b) $H(z) = \frac{1}{1-a z^{-1}} \quad |z| > |a| \quad X(z) = \frac{1-z^{-N}}{1-z^{-1}}$

$$Y(z) = H(z) X(z) = \frac{1}{\underbrace{(1-a z^{-1})(1-z^{-1})}_{A(z)}} (1-z^{-N}) \quad |z| > |a|$$

$$A(z) = \frac{1}{1-a} \frac{1}{1-z^{-1}} + \frac{1}{1-a} \frac{1}{1-a z^{-1}} \Rightarrow a[n] = \frac{1}{1-a} u[n] + \frac{1}{1-a} a^n u[n]$$

$$Y(z) = A(z)(1-z^{-N}) \Rightarrow y[n] = a[n] - a[n-N] = \frac{1}{1-a} [u[n] - u[n-N]] + \frac{1}{1-a} [a^n u[n] - a^{n-N} u[n-N]]$$

C.13 $H(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{1}{1 - \frac{1}{2} z^{-1} + \frac{1}{4} z^{-2}} = \frac{1}{(1 - [\frac{1}{4} - j\frac{\sqrt{3}}{4}] z^{-1})(1 - [\frac{1}{4} + j\frac{\sqrt{3}}{4}] z^{-1})}$, $|z| > 1/2$

$$Y(z) = H(z) X(z) = \frac{z^{-1/2}}{1 - \frac{1}{2} z^{-1} + \frac{1}{4} z^{-2}} + \frac{1}{1 - \frac{1}{2} z^{-1}} \Rightarrow y[n]$$

C.14 $H(z) = \frac{z^{-1}}{1 - z^{-1} - z^{-2}} = \frac{z^{-1}}{(1 - \frac{1+\sqrt{5}}{2} z^{-1})(1 - \frac{1-\sqrt{5}}{2} z^{-1})} = \frac{1/\sqrt{5}}{1 - \frac{(1-\sqrt{5})}{2} z^{-1}} - \frac{1/\sqrt{5}}{1 - \frac{(1+\sqrt{5})}{2} z^{-1}} \quad |z| > \frac{1+\sqrt{5}}{2}$

$$h[n] = (1/\sqrt{5}) \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}\right)^n u[n] - (1/\sqrt{5}) \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}\right)^n u[n]$$

$H(z)$ 'in kutuplarından biri $\frac{1+\sqrt{5}}{2} > 1$ olduğundan ve sistem nedensel olduğundan ROC birim daireyi kapsamaz, sistem kararsızdır!

c) $\frac{1-\sqrt{5}}{2} < |z| < \frac{1+\sqrt{5}}{2} \rightarrow h[n] = (1/\sqrt{5}) \left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}\right)^n u[-n-1] + (1/\sqrt{5}) \left(\frac{1-\sqrt{5}}{2}\right)^n u[n] \rightarrow \text{kararlı}$
 $\rightarrow$ nedensel olmayan sist.

$$C.15 \quad H(z) = \frac{1}{z - \frac{5}{2} + z^{-1}} = \frac{z^{-1}}{1 - \frac{5}{2}z^{-1} + z^{-2}} = \frac{-\frac{2}{3}}{1 - \frac{1}{2}z^{-1}} + \frac{\frac{2}{3}}{1 - 2z^{-1}} \quad \text{ROC'un 3 olası durumu vardır!}$$

$$i) |z| > 2 \quad h[n] = -\frac{2}{3} \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n] + \frac{2}{3} (2)^n u[n]$$

$$ii) |z| < \frac{1}{2} \quad h[n] = \frac{2}{3} \left(\frac{1}{2}\right)^n u[-n-1] - \frac{2}{3} (2)^n u[-n-1]$$

$$iii) \frac{1}{2} < |z| < 2 \quad h[n] = -\frac{2}{3} \left(\frac{1}{2}\right)^n u[n] - \frac{2}{3} (2)^n u[-n-1]$$

$$C.16 \quad H(z) = \frac{1}{z - \frac{10}{3} + z^{-1}} = \frac{z^{-1}}{1 - \frac{10}{3}z^{-1} + z^{-2}} = -\frac{\frac{3}{8}}{1 - \frac{1}{3}z^{-1}} + \frac{\frac{3}{8}}{1 - 3z^{-1}} \quad \text{Kararlılık için ROC } \frac{1}{3} < |z| < 3 \text{ olmalı.}$$

$$h[n] = -\frac{3}{8} \left(\frac{1}{3}\right)^n u[n] - \frac{3}{8} (3)^n u[-n-1]$$